

Dohoda o voľnom obchode medzi EÚ a Kóreou - kapitola o obchode a udržateľnom rozvoji

Slovenská zástupkyňa EHSV za SPPK Mgr. Ing. Jarmila Dubravská, PhD. sa zúčastnila rokovania Sekcie pre vonkajšie vzťahy Ekonomického hospodárskeho a sociálneho výboru, ktoré sa uskutočnilo vo štvrtok 28. septembra 2017 v Bruseli. Celodenné zasadnutie bolo zamerané na viaceré témy. Jednou z tém bola obchodná dohoda medzi Európskou úniou a Kóreou. Zo zasadnutia vyberáme hlavné fakty k tejto oblasti.



Stanovisko EHSV

Európsky hospodársky a sociálny výbor sa zameril vo svojom stanovisku, ktoré bolo spracované na základe článku 304 Zmluvy o fungovaní Európskej únie

Stanovisko obsahuje nižšie uvedené závery a odporúčania:

1.1 Európsky hospodársky a sociálny výbor (EHSV) uznáva, že dohoda o voľnom obchode medzi Európskou úniou (EÚ) a Kórejskou republikou^[1] priniesla vo všeobecnosti povzbudivé hospodárske a sociálne výsledky.

1.2 Vykonávanie aspektov dohody o voľnom obchode týkajúcich sa udržateľného rozvoja, najmä v oblasti práce, je však naďalej neuspokojivé. Výbor znovu pripomína postoj internej poradnej skupiny (DAG) EÚ^[2], a predovšetkým to, že Európska komisia by mala začať konzultácie s kórejskou vládou, pokiaľ ide o plnenie jej záväzkov týkajúcich sa slobody združovania a kolektívneho vyjednávania.

1.3 Mechanizmy občianskej spoločnosti v rámci kapitoly dohody o voľnom obchode medzi EÚ a Kóreou týkajúcej sa obchodu a udržateľného rozvoja sa počas uplynulých piatich rokov neustále posilňovali. Značne sa zlepšila reprezentatívnosť a vyvážené zastúpenie zainteresovaných strán, konali sa pravidelné stretnutia DAG v EÚ aj v Kórei a vo februári 2017 sa po piaty raz uskutočnilo výročné Fórum občianskej spoločnosti EÚ - Kórea, ktoré spojilo interné poradné skupiny EÚ a Kórey.

1.4 V diskusiách a činnostiach DAG dominovali doteraz štyri hlavné témy: základné pracovné práva, sociálna zodpovednosť podnikov, ekologické hospodárstvo a obchod v kontexte udržateľného rozvoja, ako aj klimatická politika vrátane systému obchodovania s emisiami v EÚ a Kórei. S cieľom ďalej posilniť úlohu týchto poradných mechanizmov a reagovať na širokú škálu obáv rozličných organizácií občianskej spoločnosti EHSV odporúča, aby DAG mali možnosť diskutovať o otázkach týkajúcich sa občianskej spoločnosti alebo udržateľného rozvoja a vyjadrovať sa k akejkoľvek otázke, ktorá sa vzťahuje na dohodu o voľnom obchode ako celok.

1.5 Vzhľadom na zvyšujúci sa počet obchodných dohôd EÚ, ktoré nadobúdajú účinnosť, a následný nárast počtu využívaných monitorovacích mechanizmov občianskej spoločnosti výbor nalieha na Komisiu, aby bezodkladne zaistila sprístupnenie finančných prostriedkov nevyhnutných na účinné fungovanie týchto mechanizmov. Konkrétne v prípade dohody o voľnom obchode medzi EÚ a Kóreou by to malo zahŕňať aj prostriedky na odôvodnené aktivity, vrátane analytickej práce alebo seminárov, ktoré sú sprievodnými podujatiami k spoločným výročným stretnutiam s kórejskou DAG.

1.6 Skúsenosti z uplynulého obdobia ukázali, že v kontexte dohody o voľnom obchode medzi EÚ a Kóreou sa vďaka lepšej koordinácii činností DAG EÚ a inštitúcií EÚ, ako aj koordinácii medzi nimi a inými medzinárodnými organizáciami, ako je MOP a OECD, značne zvýšila ucelenosť a kvalita dialógu medzi EÚ a Kóreou. EHSV odporúča, aby sa v budúcnosti používali pracovné metódy vyvinuté prostredníctvom tejto medziinštitucionálnej spolupráce, a to vrátane rozvoja nových partnerstiev pre príslušné činnosti a projekty.

1.7 EHSV sa domnieva, že na zabezpečenie účinného vykonávania kapitoly o obchode a udržateľnom rozvoji je nesmierne dôležité, aby zmluvné strany zohľadňovali odporúčania občianskej spoločnosti, ktoré poskytli DAG a Fórum občianskej spoločnosti, a nadviazali na ne. Výbor pre obchod a trvalo udržateľný rozvoj by mal v primeranej lehote reagovať na otázky týkajúce sa obchodu a udržateľného rozvoja a na odporúčania DAG.

1.8 EHSV zdôrazňuje význam neustáleho zvyšovania informovanosti európskych podnikov, a to predovšetkým MSP, o príležitostiach, ktoré táto dohoda o voľnom obchode ponúka. Mieru využívania colných preferencií možno zlepšiť opatreniami na uľahčenie obchodu a obmedzením colných a necolných prekážok, ale aj vytváraním väčšieho počtu príležitostí na komunikáciu a spoluprácu medzi príslušnými európskymi a kórejskými partnermi.

1.9 Dohoda o voľnom obchode medzi EÚ a Kóreou je veľmi dôležitá pre poľnohospodársko-potravinárske odvetvie. Obchodovanie v tomto odvetví medzi EÚ a Kóreou v posledných rokoch výrazne vzrástlo. EÚ i Kórea potrebujú prístup k novým trhom vzhľadom na problémy, ktoré nastali v poľnohospodárstve EÚ v dôsledku ruského zákazu dovozu, ako aj na obmedzenia dovozu z Kórey zavedených Čínou. Európska komisia by mala urobiť viac na zjednodušenie prístupu európskych poľnohospodárskych a potravinárskych výrobkov na kórejský trh.

1.10 Výbor zdôrazňuje význam konzultačných mechanizmov zriadených dohodou o voľnom obchode medzi EÚ a Kóreou, ako účinných a reprezentačných nástrojov, ktoré môžu Európskym inštitúciám pomáhať v ich činnosti zameranej na implementáciu cieľov udržateľného rozvoja a Parížskej dohody, ako aj na posilnenie európskej spolupráce v oblasti udržateľného rozvoja, ochrany životného prostredia a klimatických zmien.

Diskusia k predkladanému stanovisku bola zameraná na viaceré oblasti a počas rokovania sa vyjadrilo 8 členov k týmto témam:

- Ruské embargo a jeho výsledky na obchod,

- Aktívny obchod s krajinami ako Česká republika, Slovensko v oblasti automobilového priemyslu,
- Poľnohospodárske produkty a potraviny pochádzajúce z EÚ majú v Kórei veľmi dobrú povesť, vývoz v tejto oblasti sa zo strany EÚ, v roku 2016 dosiahol vývoz poľnohospodárskych a potravinárskych výrobkov z EÚ do Kórei až 2,6 mld. EUR, Kórea patrí medzi najvýznamnejších poľnohospodárskych a potravinárskych obchodných partnerov (je na 13. mieste),
- V stanovisku chýba časť, ktorá sa týka ľudských práv, lebo práva by mali byť základnými požiadavkami, mnohé poľnohospodárske výrobky sú vyrábané deťmi,
- Konzultácie s vládou Kórei sú veľmi dôležité, treba v nich pokračovať, zároveň treba brať do úvahy rôzny historický vývoj v krajinách,
- Stále sa vyskytujú technické problémy pri rokovaníach.



Do diskusie sa zapojili aj dvaja zástupcovia Európskej komisie. Zdôraznili, že súčasná situácia v Kórei je náročná, nakoľko v súčasnosti je prehodnocovaná existujúca obchodná dohoda medzi USA a Kóreou. Počas predchádzajúceho týždňa sa uskutočnilo rokovanie medzi EK a Kóreou. Momentálne je v Kórei nová vláda (stále nie sú vymenovaní všetci ministri), ktorá sa podľa pripravovaného programu zameria aj na práva občanov, či sociálny dialóg. V oblasti poľnohospodárstva sa zvýšil obchod medzi EÚ a Kóreou, momentálne sa prerokováva možnosť podmienok pri vstupe hovädzieho mäsa na trh v Kórei. Ďalšou oblasťou, ktorá bola hodnotená pri rokovaníach bol automobilový priemysel.

Stanovisko prijaté

Na záver sa o stanovisku EHSV „Dohoda o voľnom obchode medzi EÚ a Kóreou - kapitola o obchode a udržateľnom rozvoji“ hlasovalo. Členovia stanovisko prijali počtom 100 hlasov, zdržali sa 3 a proti stanovisku bol 1 člen. Stanovisko bude prerokované ešte na plenárnom zasadnutí, kde sa o ňom bude hlasovať a následne, v prípade, ak bude stanovisko prijaté, bude zverejnené v Úradnom vestníku EÚ.

[1] Dohoda o voľnom obchode medzi Európskou úniou a jej členskými štátmi na jednej strane a Kórejskou republikou na strane druhej, [Ú. v. EÚ L 127, 14.5.2011.](#)

[2] DAG pre udržateľný rozvoj, DAG pre životné prostredie a DAG pre prácu boli zriadené podľa článku 13.12, pričom ich úloha spočíva v poskytovaní poradenstva o vykonávaní kapitoly o obchode a udržateľnom rozvoji.